

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

16583 *Decret llei 5/2013, de 6 de setembre, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en relació amb la implantació, per al curs 2013-2014, del sistema de tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears*

En el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* núm. 53, de 20 d'abril de 2013, es va publicar el Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears.

Aquest Decret té per finalitat que els alumnes de les Illes Balears adquireixin el domini de les dues llengües oficials i les competències adequades en la llengua estrangera del projecte educatiu de centre, preferentment en la llengua anglesa.

L'aplicació del sistema de tractament integrat de llengües prevista per al curs 2013-2014, el qual ja s'ha iniciat des del 2 de setembre amb la incorporació del professorat als seus llocs de treball, ha suposat una important tasca de planificació duta a terme sobre la plantilla del personal docent per al curs 2013-2014, una part sensible de les places de la qual han estat perfilades amb el requisit del coneixement de l'idioma estranger per tal de poder aplicar el projecte de tractament de llengües aprovat pels centres.

A més, el procés d'adjudicació de destinacions provisionals ja s'ha dut a terme, ha afectat quasi 7.800 aspirants a funcionaris interins i 1.135 funcionaris de carrera i ha suposat l'adjudicació de places a 2.036 aspirants a funcionaris interins docents, així com a 960 funcionaris de carrera, incloses les places amb el perfil esmentat.

Al que s'ha exposat anteriorment, s'hi ha d'afegir que la totalitat dels centres educatius (públics, concertats i privats), menys un, han presentat el projecte de tractament integrat de llengües dins el termini establert, de manera que, per a l'inici del curs escolar, tot s'ha disposat per aplicar-lo: els recursos econòmics i humans, amb l'assignació del professorat als centres, la programació escolar, els horaris i la metodologia, l'elecció del material escolar i dels llibres de text (ja encarregats o adquirits per les famílies).

Per tant, resulta del tot necessari i urgent que els centres docents no universitaris de les Illes Balears puguin aplicar, a l'educació infantil, a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria, el projecte de tractament integrat de llengües i per a l'aplicació del qual s'ha fet la corresponent planificació a tots els àmbits (recursos econòmics, humans i pedagògics), per tal d'evitar que a l'inici del curs escolar 2013-2014 els centres no disposin d'un, la qual cosa produiria greus pertorbacions als interessos generals, pel que afecta la planificació educativa d'aquest curs, i tercers, en tant que ha afectat els participants en un procediment de concurrència competitiva, i sobretot, els alumnes i les famílies, afectant el dret a l'educació.

D'altra banda, i davant els dubtes que ha generat l'aplicació de l'article 20 del Decret 15/2013, és imprescindible derogar-lo i aprovar un nou precepte que estableixi els requisits que han de regir l'elaboració i aprovació d'altres projectes. Mentre no es dicti una norma reglamentària que desenvolupi aquest nou precepte, els requisits que s'estableixen en aquest Decret llei seran d'aplicació directa a la matèria, atesa la necessitat i urgència que els centres puguin aplicar el projecte de tractament integrat de llengües al començament del curs escolar 2013-2014.

Finalment, tot i que la competència per aprovar els projectes de tractament integrat de llengües és del consell escolar o òrgan equivalent, el Decret 15/2013 consagra el Departament d'Inspecció Educativa com l'òrgan que ha de vetllar pel compliment de la normativa vigent. En aquest sentit, el Decret 15/2013 ha mancat de solucions per donar resposta a les situacions particulars que podien donar-se en el procés d'aprovació dels projectes, amb la qual cosa resulta necessari corregir això, de manera urgent, per tal que tots els centres puguin disposar d'un projecte de tractament integrat de llengües per aplicar a l'inici del curs escolar 2013-2014.

L'article 4 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears estableix que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, té, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial. A més, reconeix el dret de tothom de conèixer-la i d'usar-la, i estableix que ningú no podrà ser discriminat per causa de l'idioma. Amb aquest propòsit, la norma estatutària estableix que les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, prendre les mesures necessàries per assegurar-ne el coneixement i crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears.

D'altra banda, l'article 35 de l'Estatut d'autonomia atorga a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva per a l'ensenyament de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, d'acord amb la tradició literària autòctona. Preveu, així mateix, que la seva normalització ha de ser un objectiu dels poders públics, i que les modalitats insulars del català, de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera, han de ser objecte d'estudi i protecció, sens perjudici de la unitat de la llengua.

En el context que s'acaba de descriure, resulta que per la interlocutòria de la Sala Contenciosa Administrativa del TSJIB, de data 6 de setembre de 2013, s'ha decidit la suspensió de l'efectivitat de l'annex del Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears (BOIB núm. 53, de 20 d'abril de 2013) i, a més a més, també s'ha decidit la suspensió de la vigència de les instruccions de 9 de maig de 2013 del secretari autonòmic d'Educació, Cultura i Universitats, per a l'execució del Decret 15/2013.

No obstant això, resulta que la resta del contingut normatiu del Decret 15/2013, de 19 d'abril, continua vigent en tot el seu abast i, consegüentment, s'ha de mantenir per al curs escolar 2013-2014 l'aplicació del sistema de tractament integral de llengües pels centres docents no universitaris de les Illes Balears.

Segons el fonament jurídic tercer de la interlocutòria de 6 de setembre de 2013, resulta que el Decret 15/2013, de 19 d'abril, va assolir una nova regulació del marc lingüístic fins ara present a l'ensenyament no universitari de les Illes Balears i amb relació a aquesta regulació, declara el següent:

Este entorno normativo-lingüístico, conformado esencialmente por el artículo 27 de la Constitución Española, la legislación básica estatal y la normativa autonómica de desarrollo en materia educativa, así como la normativa autonómica sobre el proceso de normalización lingüística, se caracterizaba hasta la fecha por la existencia de dos lenguas vehiculares en el sistema educativo, las lenguas co-oficiales de esta Comunidad Autónoma, el catalán y el castellano, las cuales debían utilizarse –de forma equilibrada– como canal de comunicación y de aprendizaje en la enseñanza, no sólo en las materias y áreas lingüísticas (enseñanza de la lengua y literatura catalana y de la lengua y literatura castellana), sino también en las no lingüísticas (enseñanza en catalán y en castellano), integrantes de los diferentes currículos pertenecientes a la educación infantil, primaria, secundaria obligatoria, bachillerato y formación profesional, a fin de que el alumno pueda obtener, a la finalización de todas las etapas educativas mencionadas, la capacitación para el pleno dominio oral y escrito de ambas lenguas.

Por otro lado, a esta utilización de las dos lenguas oficiales como canal de comunicación y objeto de aprendizaje en la enseñanza, en aplicación de los principios básicos recogidos en el artículo 2 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación (LOE), se debe unir que el sistema educativo español se orienta también a la consecución de la capacitación de los educandos en la comunicación de, al menos, una lengua extranjera, postulado recogido y desarrollado en la normativa balear que regula la ordenación general de las enseñanzas obligatorias (Decreto 67/2008, de 6 de junio).

El modelo educativo balear se caracterizaba, en definitiva, por la existencia en los currículos de dos lenguas oficiales que se deben aprender (materias o áreas educativas) y en las que se deben enseñar las materias (lengua de impartición), además de la presencia de una lengua extranjera como asignatura u objeto de enseñanza.

La introducción de lenguas extranjeras no sólo como asignaturas a impartir sino también como canales de enseñanza o lenguas de impartición, esto es, como lenguas vehiculares de parte de las materias del currículo de educación primaria y secundaria obligatoria, es una opción que las administraciones educativas pueden acoger, posibilidad que se encuentra prevista, primero, en la normativa básica estatal: en la disposición adicional segunda del Real Decreto 1513/2006, de 7 de diciembre (educación primaria) y en la disposición adicional tercera del Real Decreto 1631/2006, de 29 de diciembre (enseñanza secundaria obligatoria), y segundo, en la normativa autonómica de desarrollo, conformada por el artículo 10 del Decreto 67/2008, de 6 de junio, por el cual se establece la ordenación general de las enseñanzas de la educación infantil, primaria y secundaria (denominado "decreto de mínimos"), en cuyos artículos 9 y 10 se distingue la enseñanza de y en lenguas extranjeras.

Esta consagración del idioma extranjero como medio de comunicación de los contenidos educativos se ha venido promocionado, mediante un sistema progresivo y voluntario, por la Administración Autónoma Balear -como también se ha producido en otras comunidades con dos lenguas oficiales, así el Proceso de Experimentación del marco de educación plurilingüe en el País Vasco y mediante el Decreto 79/2010, de 20 de mayo, sobre el plurilingüismo en la enseñanza no universitaria de Galicia-.

Estas fórmulas de fomento aparecen recogidas en diversos planes y medidas, citados en la parte preliminar del Decreto, a los cuales se puede añadir el Plan Piloto de educación Plurilingüe aprobado por la Resolución del Conseller de Educación, cultura y Universidades de 4 de mayo de 2012 (BOIB n° 68, de 12 de mayo), el cual continua en vigor hasta el curso 2015-2016, de acuerdo con la disposición transitoria tercera del Decreto 15/2013.

Así, en el preámbulo se menciona que:

"La consejería competente en materia de educación, consciente de estas necesidades, ha impulsado diversas experiencias en materia de educación plurilingüe, como el Programa de Enseñanza Temprana del Idioma (EPI). el programa de centros

adscritos al Convenio MEC - British Council. el Decreto sobre medidas para fomentarla competencia lingüística en lenguas extranjeras y el programa de "Secciones Europeas". Estos programas han tenido efectos positivos en el aprendizaje de lenguas extranjeras".

A partir del Decreto 15/2013, la Administración Autonómica, como Administración Educativa, en ejercicio de sus competencias exclusivas en esta materia consagradas estatutariamente en los artículos 35 y 36, partiendo del artículo 139.1.30a de la Constitución, ha establecido el marco jurídico que no sólo incentiva, sino que ya regula e impone una tercera lengua vehicular dentro de los cauces de comunicación y aprendizaje en la enseñanza, es decir, la educación no sólo de sino en una lengua extranjera, denominada "primera lengua extranjera", la cual debe ser preferentemente el inglés (artículo 3 del Decreto), a fin de configurar un modelo de educación plurilingüe en las Islas Baleares, voluntad del poder ejecutivo autonómico que se plasma en el preámbulo:

"En el marco de la diversidad lingüística y cultural de Europa se hace necesaria la educación de ciudadanos competentes en una o más lenguas extranjeras, así como en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.

Uno de los objetivos que se ha marcado la Unión Europea para el año 2020 es mejorar las competencias lingüísticas en lengua extranjera. Esto se concreta en las Conclusiones del Consejo de la Unión Europea de 12 de mayo de 2009 sobre un marco estratégico para la cooperación europea en el ámbito de la educación y la formación («ET 2020»). Esta organización recomienda a los estados miembros impulsar acciones que posibiliten a los ciudadanos comunicarse al menos en dos lenguas además de la lengua materna.

Por ello, es necesario fomentar la enseñanza de lenguas en todos los niveles educativos, con el fin de alcanzar un nivel de competencia lingüística y comunicativa en diversas lenguas que facilite el desarrollo personal, el aprendizaje, el ejercicio de la profesión, la movilidad, el uso de las tecnologías de la información y de la comunicación, en definitiva, que capacite a los ciudadanos para tener éxito en un mundo global.

(...)

Hasta ahora el tratamiento de lenguas en los centros se llevaba a cabo a través del proyecto lingüístico, el cual trataba básicamente el uso de las lenguas oficiales, así como la implantación, si era el caso, de diversos programas de apoyo a la enseñanza en lenguas extranjeras. En estos momentos se considera oportuno disponer de un proyecto que aborde el tratamiento integrado de las dos lenguas oficiales, así como de la lengua extranjera, y que incluya acciones de apoyo a todas las lenguas, de innovación educativa y de atención a la diversidad lingüística y cultural. La educación plurilingüe, entendida como valor añadido distintivo del centro y personal de cada alumno, debe estar prevista en el nuevo proyecto, siempre dentro del marco de la autonomía de la que cada centro debe disponer para adecuar la planificación lingüística a sus necesidades condiciones específicas y resultados.

Esta realidad exige un marco educativo apropiado y, por eso, la Consejería de Educación, Cultura y Universidades apuesta, con firmeza, por un modelo de educación plurilingüe, estableciendo a través de este decreto las bases que favorezcan la armonización de la enseñanza de las lenguas oficiales y de al menos una lengua extranjera".

A modo de resumen, en el Decreto 15/2013, el ejecutivo balear ha regulado y diseñado un modelo educativo trilingüe, conformado por el uso como canal de enseñanza y aprendizaje de las dos lenguas oficiales y de una lengua extranjera.

Així mateix, la interlocutòria esmentada (fonament jurídic IV) afegeix el següent:

CUARTO. Una vez expuestas las premisas anteriores, esta Sala parte del indudable interés público del que goza la regulación contenida en cualquier disposición general, como recoge la doctrina del Tribunal Supremo

En principio, su aplicación debe ser mantenida en tanto se sustancia un litigio judicial, salvo que su vigencia generase más efectos nocivos a esos intereses públicos que su suspensión, como ocurre en los supuestos en los que concurren motivos de aparente evidencia de nulidad de pleno derecho del reglamento, recogidos en el artículo 62.2 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre. En el asunto que nos ocupa, esta Sala no aprecia, prime facie, que la regulación contenida en el Decreto recurrido infrinja de forma notoria los preceptos estatutarios y legales referentes al proceso de normalización lingüística. La introducción en el sistema educativo de una tercera lengua vehicular implica, lógicamente, un detrimento del número de horas y asignaturas impartidas en catalán, pero también en castellano, sin que se colija que la ordenación prevista en el reglamento impugnado atente a este objetivo de conseguir un uso normal y equiparado entre la lengua catalana y la castellana en el ámbito educativo. Tampoco aparece como evidente que el Decreto impugnado infrinja de forma manifiesta ni los derechos de los alumnos, ni los derechos laborales de los funcionarios de carrera ni de los interinos, sin que se hayan citado preceptos legales en los que se recojan estos postulados presuntamente conculcados.

La insuficiència del estudi econòmic, del anàlisi del impacte sobre les càrreges administratives o la omisió del informe a emetre per la UIB no se vislumbren, en este estat del procés, com a constitutius de nul·litat radical. Totes aquestes raons alegades per la entitat actora com a demostratives de la aparença de ilegalitat del Decret impugnat no se consideren com a tals en l'estat del present procés, sin que sirvan de suport suficient per a accedir a la petició de suspensió del Annex i de les Instruccions adoptades en desenvolupament del mateix.

En conseqüència amb el que s'ha exposat, la Sala Contenciosa Administrativa reconeix que la suspensió del calendari d'aplicació del tractament integrat de llengües ha de produir inevitables i importants perjudicis per a tota la comunitat educativa —encara més en un moment en què el curs escolar 2013-2014 ja s'ha iniciat—, però després considera que els suposats vicis de nul·litat que aparentment podrien haver-se donat en l'elaboració de l'annex del Decret 15/2013, de 19 d'abril (calendari d'aplicació del TIL), han de ser prevalents (com a garantia del respecte als principis de l'estat de dret), per damunt dels evidents perjudicis per a la comunitat escolar.

Per tot això, es fa necessari, de manera urgent, aprovar l'instrument normatiu que permeti la immediata aplicació efectiva dels projectes de tractament integrat de llengües per part dels centres educatius no universitaris de les Illes Balears, de manera que sigui possible aplicar-los per al curs 2013-2014.

Es verifica, per tant, l'existència d'una situació d'extraordinària i urgent necessitat, la qual cosa permet que el Govern pugui dictar mesures legislatives provisionals per mitjà d'un decret llei, de conformitat amb el que disposa l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, tenint en compte la impossibilitat de demorar l'entrada en vigor de les mesures en qüestió durant el temps que es perllonga la tramitació legislativa ordinària.

D'acord amb tot això, s'aprova aquest Decret llei, que s'estructura en quatre capítols, pels quals s'estableixen, respectivament, les disposicions generals (capítol I), l'aplicació del Decret 15/2013 per al curs 2013-2014 (capítol II), els requisits d'aplicació directa per a l'elaboració i l'aprovació d'altres projectes (capítol III) i les mesures correctores aplicables als casos en què un centre no disposi d'un projecte aprovat d'acord amb la normativa vigent (capítol IV). El Decret llei es completa amb una disposició addicional, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

Capítol I

Disposicions generals

Article 1

Objecte i finalitat

L'objecte d'aquest Decret llei és adoptar determinades mesures urgents en relació amb la implantació, per al curs 2013-2014, del sistema de tractament integrat de llengües en els centres docents no universitaris de les Illes Balears, amb la finalitat que aquests centres puguin aplicar el corresponent projecte de tractament integrat de llengües a l'inici del curs escolar 2013-2014.

Article 2

Àmbit d'aplicació

Les disposicions d'aquest Decret llei i les que es dictin per desenvolupar-lo són aplicables als centres docents no universitaris de les Illes Balears sostinguts amb fons públics, així com als privats que imparteixen ensenyaments conduents a l'obtenció de títols oficials d'educació secundària i formació professional, els quals han d'aplicar les disposicions d'aquest Decret llei i també la normativa que se'n derivi.

Capítol II

Aplicació dels projectes de tractament integrat de llengües

Article 3

Aplicació per al curs 2013-2014

L'aplicació dels projectes de tractament integrat de llengües per part dels centres docents no universitaris de les Illes Balears per al curs 2013-2014 s'ha de subjectar al següent:

1. Els centres escolars han d'aplicar el projecte de tractament integrat de llengües a l'inici del curs escolar 2013-2014.
2. La implantació del projecte es produirà, a l'inici del curs escolar 2013-2014, de la manera següent:
 - a) En l'educació infantil, com a mínim en el primer curs de segon cicle d'educació infantil.
 - b) En l'educació primària, com a mínim a primer, tercer i cinquè d'educació primària.
 - c) En l'educació secundària obligatòria, com a mínim en el primer curs de l'etapa.
3. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, durant el curs escolar 2013-2014, ha de dictar una norma reglamentària per desenvolupar el calendari d'implantació del sistema de tractament integrat de llengües, per als propers cursos, en els diferents nivells educatius.

Capítol III

Altres projectes de tractament integrat de llengües. Requisits

Article 4

Altres projectes de tractament integrat de llengües. Requisits

1. Els centres educatius que requereixin una distribució horària de les llengües objecte d'ensenyament diferent de la que estableix el Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, poden, d'acord amb el foment de l'autonomia, aprovar un altre projecte de tractament de llengües que se subjecti als requisits següents:

- a) El projecte ha d'incloure la justificació i l'argumentació del canvi plantejat, així com els mecanismes d'avaluació i seguiment prevists.
- b) En el projecte elaborat s'ha de respectar el mínim d'hores que, d'acord amb els articles 6 a 10 del Decret 15/2013, s'han d'impartir en les diferents llengües en cadascuna de les etapes educatives.
- c) La resta d'àrees o matèries no lingüístiques s'han d'impartir de manera equilibrada en cadascuna de les llengües oficials i, si el projecte així ho estableix, en la llengua estrangera plantejada al projecte.

2. En el cas dels centres públics, per aprovar aquest projecte s'ha de comptar amb el vot favorable de dues terceres parts dels membres del consell escolar, seguint el mateix procediment d'aprovació que estableix el Decret 15/2013. A més, en aquest cas s'ha de dur a terme una consulta no vinculant a les famílies, conformement al que preveu l'article 22 c del Decret 15/2013.

Els centres privats, sostinguts o no amb fons públics, poden aprovar aquest projecte de tractament integrat de llengües d'acord amb els procediments i les competències orgàniques que la normativa vigent estableixi per a aquests centres.

3. Els projectes de tractament integrat de llengües aprovats mitjançant el que estableix aquest article hauran de garantir el caràcter vehicular de les dues llengües cooficials de la comunitat autònoma de les Illes Balears al llarg de totes les etapes educatives.

4. La Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, per mitjà del Departament d'Inspecció Educativa, ha de vetllar per l'adequació del projecte de tractament integrat de llengües a la normativa vigent.

5. Mentre no es dugui a terme el desenvolupament reglamentari d'aquest precepte, aquest serà d'aplicació directa.

Capítol IV

Projectes transitoris

Article 5

Projectes transitoris

1. En el supòsit que un centre hagi aprovat un projecte de tractament integrat de llengües que, d'acord amb els criteris del Departament d'Inspecció Educativa, no s'ajusti a la normativa vigent, el seu equip directiu, d'acord amb les tasques de les quals és responsable segons la normativa aplicable (article 26.2 g del Decret 119/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles públiques

d'educació infantil, dels col·legis públics d'educació primària, i dels col·legis públics d'educació infantil i primària, i article 27.2 g del Decret 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament orgànic dels instituts d'educació secundària, o normativa d'aplicació en l'àmbit de l'educació privada i concertada), ha d'elaborar una proposta de projecte que s'hi ajusti.

Aquesta proposta s'ha d'elaborar en el termini que estableixi el Departament d'Inspecció Educativa, d'acord amb els articles 6 a 10 del Decret 15/2013 i s'ha d'aplicar, de manera transitòria, des de l'inici del curs 2013-2014, o fins que s'aprovi un projecte adequat a la normativa vigent per als cursos propers.

En el cas que l'equip directiu no elabori cap proposta en el termini corresponent, el centre ha d'aplicar el projecte aprovat una vegada introduïdes les observacions fetes pel Departament d'Inspecció Educativa. Aquest projecte s'ha d'aplicar, de manera transitòria, des de l'inici del curs 2013-2014, o fins que s'aprovi un projecte adequat a la normativa vigent per als cursos propers.

2. El que disposen els dos primers paràgrafs de l'apartat anterior és igualment aplicable als centres que no hagin aprovat cap projecte de tractament integrat de llengües.

En el cas que l'equip directiu no elabori cap proposta en el termini corresponent, el Departament d'Inspecció Educativa elaborarà un projecte. Aquest projecte s'ha d'aplicar, de manera transitòria, des de l'inici del curs 2013-2014, o fins que s'aprovi un projecte adequat a la normativa vigent per als cursos propers.

3. El Departament d'Inspecció Educativa és l'encarregat de vetllar perquè les propostes elaborades s'ajustin a la normativa vigent.

Disposició addicional única **Contingut dels projectes**

Durant el curs escolar 2013-2014 els projectes de tractament integrat de llengües no poden incloure dins el còmput horari les hores dedicades al temps d'esplai. De la mateixa manera, l'àrea de religió o d'activitat alternativa no es pot impartir en llengua estrangera.

Disposició derogatòria única **Derogació de normes**

Queden derogats l'article 20 i l'annex del Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el tractament integrat de les llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears.

Disposició final primera **Aplicació i desplegament**

Es faculta la consellera d'Educació, Cultura i Universitats per dictar les disposicions necessàries per desplegar aquest Decret llei.

Disposició final segona **Entrada en vigor**

Aquest Decret llei entra en vigor el mateix dia en què es publiqui en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 6 de setembre de 2013

El president
José Ramón Bauzá Díaz

La consellera d'Educació, Cultura i Universitats
Joana Maria Camps Bosch

